

1 Our Shiur began with the Gemara referring to the Mishnah at the beginning of the Perek:
 - וחכמים אומרים אף מפרר וזורה לרוח או מטיל לים
 חמץ can be destroyed by crumbling it and throwing it in the wind or into the ocean.
 Similarly, we find a Mishnah with regard to disposing of עבודה זרה -
 רבי יוסי אומר שוחק וזורה לרוח או מטיל לים
 The Gemara asks whether מפרר or שוחק refer to מטיל לים as well, or, perhaps crumbling or grinding is required only when throwing it in the wind, lest someone find it intact, and inadvertently eat it - or use it. However, it may not be necessary in water, because it will quickly become inedible and not usable.

1

מלך	מלך
Disposing זרה	Beginning of the פסח
רבי יוסי אומר	וחכמים אומרים
שוחק	אף מפרר
זורה לרוח	זורה לרוח
או מטיל לים	או מטיל לים

CRUMBLING
THROWING IT
IN THE WIND
OR INTO
THE OCEAN

The Gemara asks - does...
 זורה לרוח
only
 Lest someone find it intact
 ...but not with מטיל לים

2 The Gemara presents two opinions:
 רבה holds that the deciding factor is - into which body of water it is thrown.
 In the המלח ים, neither חמץ nor עבודה זרה need to be crumbled or ground, because there are no travelers who might find it.
 As Rashi says - אין ספינה עוברת בו -
 In שאר נהרות - other bodies of water, both חמץ and עבודה זרה need to be crumbled or ground, because there are travelers who might find it. As Rashi says - שמא תפגע בו ספינה ותטלנו - ולא אדעתיה -

2

רבה

If thrown into...

שאר נהרות	ים המלח
✓	✗
עבודה זרה	חמץ
✓	✗
עבודה זרה	חמץ
שמא תפגע בו ספינה ותטלנו ולא אדעתיה	אין ספינה עוברת בו

3 רב יוסף holds - according to Tosfos -
 In the המלח ים, indeed neither חמץ nor עבודה זרה need to be crumbled or ground, because there are no travelers.
 However, in שאר נהרות it depends -
 עבודה זרה must be ground, because לא ממיסה - it does not dissolve, since it's generally made of metal.
 חמץ will depend on the type of חמץ -
 חיטי - must be ground first, because kernels of wheat do not disintegrate quickly.
 נהמא - Bread need not be crumbled, because ממיס - it quickly disintegrates and dissolves.

3

רב יוסף

If thrown into...

שאר נהרות	ים המלח
✓	✗
עבודה זרה	חמץ
✓	?
עבודה זרה	חמץ
לא ממיסה	חיטי
It does not dissolve	לא ממיסה
	נהמא
	ממיס
	אין ספינה עוברת בו

4 משנה the זאגט:
 - חמץ של נכרי שעבר עליו הפסח מותר בהנאה
 - חמץ that belonged to a non-Jew during פסח, is מותר for a Jew to benefit from it after פסח.
 - ושל ישראל אסור בהנאה
 - חמץ that belonged to a Jew during פסח, is אסור for a Jew to benefit from it after פסח.

4

משנה:

חמץ של נכרי שעבר עליו הפסח... ושל ישראל

אסור בהנאה *After 100* מותר בהנאה

5 The Gemara cites a Braisa which elaborates on three major opinions of תנאים regarding חמץ איסור חמץ.
 - holds ר' יהודה -
 - חמץ בין לפני זמנו בין לאחר זמנו עובר עליו בלאו
 - Before פסח - which is after midday פסח - and after פסח, there is an איסור לאו for אכילה and הנאה of חמץ.
 - תוך זמנו עובר עליו בלאו וזכרת
 - On פסח there is also an כרת איסור.
 The Gemara explains that there are three פסוקים that say it is חמץ to eat אסור. According to ר' יהודה, they correspond to these three periods.
 לפני זמנו is derived from the Posuk in ראה פרשת;
 - לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות
 The Posuk right before this one says;
 - וזבחת פסח לה' אלקיך
 Therefore, we understand the תורה to be saying; do not eat חמץ during the time of פסח קרבן, which is ערב פסח.
 לאחר זמנו is derived from the Posuk in בא, פרשת, in the Parsha of בכור כל לי קדש;
 - ולא יאכל חמץ - which is written in a general context of פסח.
 תוך זמנו is derived from a Posuk earlier in בא, פרשת;
 - כל מחמצת לא תאכלו בכל מושבתים תאכלו מצות
 This חמץ איסור applies in the time of מצה אכילת.

5

רבי יהודה

חמץ

<p>תוך זמנו עובר עליו בלאו - וזכרת</p> <p>כל מוחמצת לא תאכלו בכל מושבתים תאכלו מצות</p> <p><i>Applies during the time of אכילת מצה</i></p>	<p>ולא יאכל חמץ</p> <p><i>In a general context</i></p>	<p>לפני זמנו עובר עליו בלאו</p> <p>לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות</p> <p><i>100 before this... וזבחת פסח לה' אלקיך</i></p> <p><i>Don't eat חמץ during מצה, וזבחת פסח לה' אלקיך</i></p>
--	--	---

6 holds ר' שמעון
 - לפני זמנו ולאחר זמנו אינו עובר עליו בלא כלום
 - פסח לאו before and after פסח.
 - תוך זמנו עובר עליו בכרת ובלאו
 - During פסח there is a לאו and כרת.
 This is derived from the Posuk in ראה פרשת;
 - לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות
 לפני זמנו ר' יהודה used this Posuk for.
 However, ר' שמעון disagrees, because this חמץ איסור applies only in the time of מצה אכילת, which is זמנו תוך.

6

רבי שמעון

חמץ

<p>תוך זמנו עובר עליו בכרת - ובלאו</p> <p>לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות</p> <p><i>The 100% of חמץ applies only during the time of אכילת מצה</i></p>	<p>ולאחר זמנו אינו עובר עליו בלא כלום</p>	<p>לפני זמנו אינו עובר עליו בלא כלום</p>
---	---	--

7 The other two פסוקים are used by ר' שמעון for other Halachos.
 - כל מחמצת לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות
 Teaches that not only
 ולא יאכל חמץ - נתחמץ מאליו - when it became חמץ by itself - is it אסור - but even
 - when it became חמץ from another leavening agent - it is also אסור.
 פסח מצרים - ולא יאכל חמץ
 - פסח מצרים אין חימוצו נוהג אלא יום אחד
 At Chametz was only אסור one day, because right after it says; ולא יאכל חמץ
 - היום אתם יוצאים בחדש האביב
 As if it was read;
 - ולא יאכל חמץ היום

7 The other two פסוקים are used by ר' שמעון for other Halachos

<p>ולא יאכל חמץ</p> <p>פסח מצרים אין חימוצו נוהג אלא יום אחד</p> <p>ולא יאכל חמץ-היום אתם יוצאים בחדש האביב</p>	<p>כל מושבתיכם לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות</p> <p>Not only... נתחמץ מאליו</p> <p>Even... מחמת דבר אחר</p> <p>10K 10K</p>
---	---

8 Regarding the היקש of the פסוק of מצה - לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות
 According to ר' שמעון, we learn חמץ from מצה - אכילת מצה
 The היקש applies in the time of מצה. ר' יהודה would respond that the היקש is to learn מצה from חמץ.
 The היקש of מצה applies when there is an איסור חמץ. One might have thought that when there is no מצה of מצה there is no איסור חמץ. The היקש teaches that as long as we still have an איסור חמץ we still have a מצה of מצה.
 - לקובעו חובה בזמן הזה ר' שמעון
 - בערב תאכלו מצות
 - that ר' יהודה learns from בערב תאכלו מצות
 Although he cannot bring a פסח חמץ, has a מצה of מצה.
 ר' שמעון knows this from ערל וכן נכר, who although they may not eat from the פסח חמץ have a מצה of מצה, based on the following לימוד.
 וכל ערל לא יאכל בו
 כל בן נכר לא יאכל בו
 בו הוא אינו אוכל אבל אוכל הוא במצה ובמרור
 ר' יהודה says that the Torah prefers to explicitly teach the מצה of מצה for both
 ערל וכן נכר - AND לקובעו חובה בזמן הזה

8 Regarding the היקש...

<p>רבי יהודה</p> <p>לא תאכל עליו חמץ</p> <p>שבעת ימים תאכל עליו מצות</p> <p>בערב תאכלו מצות</p> <p>אכילת מצה</p> <p>קרבן פסח</p>	<p>רבי שמעון</p> <p>לא תאכל עליו חמץ</p> <p>שבעת ימים תאכל עליו מצות</p> <p>בערב תאכלו מצות</p> <p>אכילת מצה</p> <p>קרבן פסח</p>
--	--

The 10K applies in the time of אכילת מצה

אכילת מצה applies when there is an איסור חמץ

אכילת מצה (with checkmark) vs *קרבן פסח* (with X)

כל בן נכר לא יאכל בו וכל ערל לא יאכל בו

אכל אוכל vs *אכל אוכל*

9 The original Braisa also taught that ר' יוסי הגלילי holds that even זמנו - during Pesach, חמץ is אסור באכילה, but בהנאה.

9 ר' יוסי הגלילי

תוך זמנו

חמץ

אסור באכילה... Only...

מותר בהנאה... But...

10 מני מתניתין –
 Our משנה, which said;
 – חמץ של נכרי שעבר עליו הפסח מותר בהנאה
 that belonged to a non-Jew during פסח, is מותר בהנאה.
 – ושל ישראל אסור בהנאה
 that belonged to a Jew during פסח, is אסור בהנאה –
 does not seem to follow the opinion of any of the three תנאים.
 ר' יהודה who said בלאו - לאחר זמנו - and did not specify - would
 hold that even a non-Jew's חמץ is אסור בהנאה -
 ר' שמעון who said there is no לאו for זמנו - לאחר זמנו, would hold that
 even a Jew's חמץ is מותר בהנאה -
 ר' יוסי הגלילי holds that even during פסח, a Jew's חמץ is מותר בהנאה!?

The Gemara will continue this discussion on the following Daf.

10 מני מתניתין...
 חמץ של נכרי שעבר עליו הפסח מותר בהנאה
 ושל ישראל אסור בהנאה
 Does not seem to follow
 any of the three תנאים

ר' יוסי הגלילי	רבי שמעון	רבי יהודה
EVEN	לאחר זמנו	לאחר זמנו
פסח	לאו	בלאו
during		
Even a	Even a	Even a
חמץ	חמץ	חמץ
Jew's	Jew's	non-Jew's
מותר בהנאה	מותר בהנאה	אסור בהנאה